

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΘΕΜΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΑΠΕΡΓΙΑ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ι. ΚΩΜΟΔΡΟΜΟΣ

A.M: 1340200300588

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

- Εισαγωγή.....Σελ .1
- Έννοια-ορισμός.....Σελ.2-4
- Συνταγματική έννοια της απεργίας.....Σελ.5-6
- Περιεχόμενο της απεργίας.....Σελ.7-8
- Μορφές-είδη απεργίας.....Σελ.9

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

- Ιστορική εξέλιξη.....Σελ.10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

- Η απεργία ως δικαίωμα.....Σελ. 11-13
- Περιορισμοί του δικαιώματος της απεργίας...Σελ. 14-15

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

- Άσκηση του δικαιώματος της απεργίας....Σελ.16-17
- Συνέπειες νόμιμης και παράνομης απεργίας..Σελ.18-19

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

- Ανταπεργία..... Σελ. 20
- Περίληψη-Συμπεράσματα.....Σελ. 21-23
- Λήμματα-Λέξεις-κλειδιά.....Σελ.24
- Βιβλιογραφία.....Σελ.25-26
- Νομολογία.....Σελ.27

Εισαγωγή

Η απεργία έχει απασχολήσει το νομικό κόσμο όσο λίγα κοινωνικά φαινόμενα εξαιτίας της σπουδαίας σημασίας της, αφού αποτελεί το κυριότερο μέσο άμυνας των εργαζομένων έναντι των εργοδοτών.

Το φαινόμενο της απεργίας άρχισε να εμφανίζεται την εποχή της Βιομηχανικής επανάστασης όπου οι συμβάσεις εργασίας είχαν πάψει να είναι αντικείμενο ελεύθερης διαπραγμάτευσης, αλλά είχαν μετατραπεί σε μονομερή επιβολή των όρων εργασίας από τον εργοδότη στον εργαζόμενο. Λόγω της μεγάλης σπουδαιότητας της η απεργία λαμβάνει

Συνταγματικής προστασίας με το άρθρο 23 του ισχύοντος Συντάγματος. Στην πρακτική συνηθίζεται να αποκαλείται ως απεργία όχι μόνο η αγωνιστική αποχή των μισθωτών από την εργασία τους, αλλά και φαινόμενα όπως η αποχή των μαθητών από τα σχολεία, η αποχή των δικηγόρων από τα δικαστήρια κ.α.

Η Συνταγματική έννοια της απεργίας είναι όμως στενότερη όπως αυτή παρουσιάζεται στο άρθρο 23 του Συντάγματος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

Έννοια-Ορισμός : Κατά καιρούς έχει γίνει προσπάθεια ώστε να δοθεί ένας ορισμός που να χαρακτηρίζει το φαινόμενο της απεργίας. Θα έλεγε κάποιος ότι απεργία είναι η συλλογική αποχή των μισθωτών με σκοπό να ασκήσουν πίεση στην εργοδοτική πλευρά με σκοπό να διαφυλάξουν και να προαγάγουν τα συλλογικά τους συμφέροντα. Ένας τέτοιος όμως ορισμός που δεν περιέχει στοιχεία-όρους για τη νομιμότητα της θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως ελλιπής. Σύμφωνα με τα στοιχεία της ελληνικής νομοθεσίας, απεργία είναι η συλλογική αποχή των μισθωτών από την εργασία, η οποία αποφασίζεται και κηρύσσεται από νόμιμα συνεστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις τους, με σκοπό την διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών ,συνδικαλιστικών και ασφαλιστικών συμφερόντων τους. Απεργία επίσης μπορεί να χαρακτηριστεί και η εκδήλωση αλληλεγγύης για τους ίδιους σκοπούς μισθωτών επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων, εξαρτώμενων από πολυεθνικές εταιρίες προς εργαζόμενους σε επιχειρήσεις ή εκμεταλλεύσεις ή και στην έδρα της ίδιας πολυεθνικής εταιρίας,

εφόσον η έκβαση της απεργίας θα έχει άμεσες επιπτώσεις στα οικονομικά ή εργασιακά συμφέροντα τους¹. Επομένως, τα στοιχεία που χαρακτηρίζουν την απεργία είναι η αποχή από την εργασία, η αποχή αυτή πρέπει να είναι συλλογική και να κηρύσσεται από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις. Απεργία που περιλαμβάνει τα παραπάνω στοιχεία κρίνεται ως νόμιμη.

1. Αλέξανδρος Καρακατσάνης Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο, Τρίτη Έκδοση, Εκδοσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα Σελ. 220

Συνταγματική έννοια Το δικαίωμα της απεργίας προστατεύεται συνταγματικά με το άρθρο 23 του Συντάγματος. Σύμφωνα με το άρθρο 23 παρ. 1 ``το κράτος λαμβάνει τα προσηκόντα μέτρα για τη διασφάλιση της συνδικαλιστικής ελευθερίας και την ανεμπόδιστη άσκηση των συναφών με αυτήν δικαιωμάτων εναντίων κάθε προσβολής τους μέσα στα όρια του νόμου``.

Στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι ``η απεργία αποτελεί δικαίωμα που ασκείται από τις νόμιμα συνεστημένες συνδικαλιστικές οργανώσεις για τη διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών γενικά συμφερόντων των εργαζομένων. Απαγορεύεται η εργασία με οποιαδήποτε μορφή στους δικαστικούς λειτουργούς και σε αυτούς που υπηρετούν τα σώματα ασφαλείας. Το δικαίωμα προσφυγής σε απεργία των δημοσίων υπαλλήλων και των υπαλλήλων της τοπικής αυτοδιοίκησης και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, καθώς και του προσωπικού των κάθε μορφής επιχειρήσεων δημοσίου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας, που η λειτουργία τους έχει ζωτική σημασία για την εξυπηρέτηση βασικών αναγκών του κοινωνικού συνόλου, υπόκειται στους συγκεκριμένους περιορισμούς του νόμου που το ρυθμίζει. Οι περιορισμοί αυτοί

δεν μπορούν να φθάνουν έως την κατάργηση του δικαιώματος της απεργίας ή την παρεμπόδιση της νόμιμης άσκησης του''.

Η Συνταγματική κατοχύρωση του εργασιακού αγώνα δηλώνει τη φιλελεύθερη και δημοκρατική δομή του πολιτειακού μας καθεστώτος που απευθύνεται σε μια κοινωνία δημοκρατική.

Στα αυταρχικά και ολοκληρωτικά καθεστώτα, η συνδικαλιστική ελευθερία και τα συναφή με αυτήν δικαιώματα, όπως το απεργιακό, είναι ανύπαρκτη².

Περιεχόμενο της απεργίας: Όπως προαναφέρθηκε ως απεργία νοείται η συλλογική αποχή των μισθωτών από την εργασία τους. Η άρνηση των μισθωτών για παροχή εργασίας σε καμιά περίπτωση δεν δηλώνει βούληση των τελευταίων για καταγγελία της σύμβασης εργασίας. Η άρνηση των μισθωτών πρέπει να είναι συλλογική και όχι μεμονωμένη. Παρόλο που η συλλογικότητα δεν αναφέρεται ρητά στο άρθρο 23 του Συντάγματος, αυτή προκύπτει από την ίδια τη φύση της απεργίας. Άλλωστε όταν το Σύνταγμα ορίζει ως απεργιακό σκοπό την προάσπιση και προαγωγή των συμφερόντων των μισθωτών είναι φανερό ότι εννοεί τα συλλογικά τους συμφέροντα³. Λείπει το στοιχείο της συλλογικότητας και επομένως είναι παράνομη η απεργία που έχει σκοπό ατομικά συμφέροντα όπως π.χ η επαναπρόσληψη μεμονωμένων ατόμων⁴. Για να είναι νόμιμη μια απεργία πρέπει να κηρυχθεί από τις αρμόδιες συνδικαλιστικές οργανώσεις, αυτές δηλαδή που έχουν τη νομική μορφή σωματείου.

3.Γιάννης Ληξουριώτης-Ο σκοπός του δικαιώματος της απεργίας Σελ.51

4.ΕΦΑθ. 14410/88 ΔΕΝ 46.1021

Σκοπός της απεργίας είναι η διαφύλαξη και η προαγωγή των οικονομικών, εργασιακών και γενικότερα των ασφαλιστικών συνδικαλιστικών συμφερόντων. Κατά τη διάρκεια της νόμιμης απεργίας οι μισθωτοί διατηρούν όλα τα δικαιώματα τους εκτός αυτό του μισθού.

Πολλές φορές παρουσιάζεται το φαινόμενο μια απεργία να είναι "αδέσποτη", να διεξάγεται δηλαδή από ανοργάνωτες ομάδες μισθωτών. Στο ελληνικό δίκαιο αυτή η μορφή απεργίας κρίνεται παράνομη πράγμα όμως που δεν συμβαίνει σε άλλες χώρες της Ευρώπης όπως για παράδειγμα στην Ιταλία και στη Γαλλία που θεωρούν νόμιμη την απεργία που δεν κηρύχθηκε από συνδικαλιστικό φορέα.

Μορφές απεργίας : Μια απεργία μπορεί να χαρακτηριστεί "επιθετική" αν ανοίγει τον εργατικό αγώνα ή "αμυντική" αν απαντά σε συλλογικά αγωνιστικά μέτρα της εργοδοτικής πλευράς. "Κλαδική" χαρακτηρίζεται μια απεργία εάν διεξάγεται σε ορισμένο κλάδο μισθωτών και "γενική" αν αφορά όλους τους μισθωτούς της χώρας. Ακόμη μια απεργία μπορεί να διεξαχθεί σε ορισμένο τόπο ή περιφέρεια.

Είδη απεργίας : Υπάρχουν πολλά και διάφορα είδη απεργίας.

Μια απεργία μπορεί να προειδοποιητική ή διαμαρτυρίας, αδέσποτη ή σωματειακή, κυκλική ή επαναλαμβανόμενη, αλληλεγγύης, συμπάθειας, εργασιακή, λευκή ή κανονική καθώς αορίστου και ορισμένου χρόνου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

Ιστορική εξέλιξη

Βασικός σταθμός στην ιστορική εξέλιξη του θεσμού της απεργίας υπήρξε η βιομηχανική επανάσταση όπου η εργασία σε εργοστάσια και ορυχεία ήταν μαζική. Τα πρώτα φαινόμενα απεργίας παρουσιάστηκαν στην Αμερική κατά τον 18^ο αιώνα και στη συνέχεια έκαναν την εμφάνιση τους στην Ευρώπη. Το 1886 ξέσπασε στην Αμερική απεργία που αποτέλεσε σταθμό για την μετέπειτα εξέλιξη του θεσμού. Αποτέλεσμα αυτής ήταν να χάσουν τη ζωή τους πολλοί εργάτες αλλά και η καθιέρωση του δωρου εργασίας. Παράλληλα καθιερώθηκε η Πρωτομαγιά ως εργατική γιορτή από το Διεθνές Εργατικό συνέδριο το 1889 στο Παρίσι. Την ίδια περίοδο στην Ελλάδα γίνονταν κινητοποιήσεις μικρής εμβέλειας ενώ η πρώτη επίσημη απεργία έγινε στα ναυπηγεία της Σύρου το 1869.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ΄

Η απεργία ως δικαίωμα

Η απεργία έκανε την εμφάνιση της πολύ νωρίς χρονικά χωρίς αυτό να σημαίνει ότι είχε την αναγνώριση που έχει σήμερα αφού στα πρώτα στάδια της απαγορευόταν. Χρειάστηκε μακρύ χρονικό διάστημα για να αναγορευθεί σε συνταγματικό δικαίωμα αφού αρχικά η απεργία αποτελούσε ποινικό αδίκημα. Το άρθρο 23.2 του Συντάγματος μας αναφέρει ότι ``η απεργία αποτελεί δικαίωμα, ασκείται δε υπό των νομίμως συνεστημένων συνδικαλιστικών οργανώσεων προς διαφύλαξη και προαγωγή των οικονομικών και εργασιακών εν γένει συμφερόντων των εργαζομένων``. Βλέπουμε εδώ ότι γίνεται αναφορά στη συνδικαλιστική ελευθερία και αναγνωρίζεται η απεργία ως θεμελιώδες ατομικό και κοινωνικό δικαίωμα. Το άρθρο 23.2 αναφέρεται και στη στάση εργασίας όπως και στάση εργασίας όπως και στη λεγόμενη ``λευκή απεργία⁵``.

5. Δαγτογλου Π.Δ , Συνταγματικό Δίκαιο, Ατομικά Δικαιώματα Β, σελ . 998

Το δικαίωμα στην απεργία είναι καταρχήν συλλογικό, της συνδικαλιστικής οργάνωσης, αλλά και ατομικό, του κάθε εργαζομένου. Το Σύνταγμα παρέχει το δικαίωμα αυτό στις νόμιμα συσταθείσες συνδικαλιστικές οργανώσεις μισθωτών, μέσα όμως στο πλαίσιο μιας απεργίας που κηρύσσεται και διεξάγεται από αυτές, ο κάθε εργαζόμενος έχει το δικαίωμα να προσχωρήσει ή να απόσχει απ' αυτήν.

Η απεργία είναι δικαίωμα και όχι υποχρέωση του εργαζόμενου. Είναι δικαίωμα που δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε εθνική διάκριση και κατοχυρώνεται συνταγματικά τόσο για τους ημεδαπούς όσο και για τους αλλοδαπούς. Το δικαίωμα της απεργίας παρουσιάζει την εξής ιδιομορφία: Παρόλο που ανήκει στους μισθωτούς, δεν μπορεί να ασκηθεί ατομικά αλλά μόνο συλλογικά. Υπάρχουν περιπτώσεις όπου το δικαίωμα της απεργίας ασκείται καταχρηστικά με αποτέλεσμα η απεργία να κηρύσσεται καταχρηστική. Την έννοια της κατάχρησης δικαιώματος μας τη δίνει το Σύνταγμα στο άρθρο 25 παρ. 3 που απαγορεύει την κατάχρηση δικαιώματος σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παρ.1 που αναφέρει ότι ``Καθένας έχει δικαίωμα να

αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητα του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων⁶ και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη''.

Η νομολογία λαμβάνει υπόψη της τρία κριτήρια για να αποφανθεί επί κατάχρησης δικαιώματος:(α)την αδυναμία των εργοδοτών για επίλυση των απεργιακών επιδιώξεων (β)τη νομική αδυναμία προβολής τους και (γ) την αρχή της αναλογικότητας.

Κλείνοντας το παρόν υποκεφάλαιο θα πρέπει να αναφερθεί ότι ο Συντακτικός νομοθέτης απαγορεύει την απεργία στους δικαστικούς λειτουργούς και στους υπηρετούντες στα σώματα ασφαλείας.

6.Ο συντακτικός νομοθέτης θέτει ως βασική αρχή το σεβασμό των δικαιωμάτων των άλλων.Δημητρόπουλος Συνταγματικά Δικαιώματα Γενικό Μέρος σελ. 185

Περιορισμοί του δικαιώματος της απεργίας

Το δικαίωμα της απεργίας ως Συνταγματικά κατοχυρωμένο δεν μπορεί να απαγορευτεί. Ο Συντακτικός νομοθέτης όμως, δίνει τη δυνατότητα στο νόμο να προβλέψει περιορισμούς του δικαιώματος σε ομάδες εργαζομένων του δημοσίου τομέα ή σε εργαζόμενους που απασχολούνται σε επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας. Έτσι απαγορεύεται η απεργία στους δικαστικούς λειτουργούς και στους υπηρετούντες στα σώματα ασφαλείας, στο λιμενικό σώμα και στις ένοπλες δυνάμεις(άρθρο 23 παρ.2 εδ' β του Συντάγματος).

Στην περίπτωση αυτή έχουμε ενεργητικό περιορισμό του δικαιώματος της απεργίας όπου η συρρίκνωση συνίσταται στην αφαίρεση της δυνατότητας δράσης.⁷ Η Συνταγματική αυτή διάταξη αποσκοπεί κυρίως στη διασφάλιση της απρόσκοπτης λειτουργίας της δικαιοσύνης, των σωμάτων ασφαλείας και των ενόπλων δυνάμεων. Βασικό λόγο άρσης της προστασίας του δικαιώματος της απεργίας αποτελεί και το άρθρο 48 Σ.

7.Δημητρόπουλος Συνταγματικά Δικαιώματα , Γενικό Μέρος

σύμφωνα με το οποίο: ``σε περίπτωση πολέμου, επιστράτευσης λόγω εξωτερικών κινδύνων ή αμέσου απειλής της εθνικής ασφαλείας καθώς και αν εκδηλωθεί ένοπλο κίνημα για την ανατροπή του δημοκρατικού πολιτεύματος, η βουλή με απόφαση της, που λαμβάνεται ύστερα από πρόταση της Κυβέρνησης, θέτει σε εφαρμογή, το νόμο για την κατάσταση πολιορκίας``.

Η απεργία είναι διεθνώς αναγνωρισμένη υπ' αριθμό 87 Διεθνούς Συμβάσεως Εργασίας(Διεθνές Κείμενο Συνδικαλιστικής Ελευθερίας) και από άλλα διεθνή κανονιστικά κείμενα όπως ο Ευρωπαϊκός Κοινωνικός Χάρτης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

Άσκηση του δικαιώματος της απεργίας

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το δικαίωμα της απεργίας μπορεί να ασκηθεί μόνο συλλογικά από τις συνδικαλιστικές οργανώσεις και οι μισθωτοί έχουν το δικαίωμα να την πραγματοποιήσουν απέχοντας από την εργασία τους. Απεργία που ξεκινά από μια ομάδα μισθωτών αυθόρμητα (αδέσποτη) είναι παράνομη. Υπάρχουν δύο περιπτώσεις όπου ο νόμος ορίζει ποιες συνδικαλιστικές οργανώσεις είναι αρμόδιες για να κηρύξουν απεργία: (α) στο πλαίσιο πολυεθνικών εταιριών την απεργία αλληλεγγύης μπορεί να κηρύξει η πλέον αντιπροσωπευτική **τριτοβάθμια** συνδικαλιστική οργάνωση και (β) η απεργία δημοσίων υπαλλήλων κηρύσσεται από δευτεροβάθμιες ή τριτοβάθμιες οργανώσεις.⁸

Η απεργία είναι μέσο άμυνας και άσκησης πίεσης προς την αντίθετη πλευρά, πρέπει όμως να χρησιμοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει ανάγκη και έχουν εξαντληθεί ηπιότερα μέσα αφού σε αντίθετη περίπτωση μπορεί να θεωρηθεί

8.Αλέξανδρος Καρακατσάνης Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο Σελ. 233

καταχρηστική. Στις πρωτοβάθμιες συνδικαλιστικές οργανώσεις η απεργία κηρύσσεται με απόφαση της συνελεύσεως και μυστική ψηφοφορία, ενώ στις δευτεροβάθμιες και τριτοβάθμιες με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου. Στις επιχειρήσεις δημόσιου χαρακτήρα ή κοινής ωφέλειας προβλέπεται με το ν. 1264/1982 ένα προαιρετικό στάδιο πριν από την κήρυξη της απεργίας, αυτό του δημόσιου διαλόγου.

Το άρθρο 19 του ν. 1264/1982 απαιτεί προειδοποίηση του εργοδότη ή της οργανώσεως του τουλάχιστον 24 ώρες πριν να κηρυχθεί η απεργία. Σε αντίθετη περίπτωση η απεργία είναι παράνομη. Ορθότερο είναι να γίνεται γνωστοποίηση των αιτημάτων της απεργίας, γιατί το αντίθετο μπορεί να καταστήσει την απεργία καταχρηστική.⁹

Η συνδικαλιστική οργάνωση που αποφασίζει την απεργία πρέπει να προβλέπει για το προσωπικό ασφαλείας, αυτό δηλαδή που θα εργάζεται κατά τη διάρκεια της απεργίας για την ασφάλεια των εγκαταστάσεων του εργοδότη.

9.Αλέξανδρος Καρακατσάνης Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο

Συνέπειες νόμιμης απεργίας

Σε περίπτωση νόμιμης απεργίας η σχέση εργασίας μεταξύ εργοδότη και εργαζομένου αναστέλλεται, δεν λύνεται αφού η απεργία δεν εκφράζει βούληση για λύση της εργασιακής σχέσης. Παράλληλα, ο εργοδότης δεν έχει το δικαίωμα να καταγγείλει τις σχέσεις εργασίας των απεργών γιατί τέτοια καταγγελία θα ήταν καταχρηστική και άρα άκυρη.

Με την απεργία αναστέλλεται αφενός η υποχρέωση παροχής εργασίας από την πλευρά του μισθωτού και αφετέρου αναστέλλεται η αντίστοιχη υποχρέωση του εργοδότη για καταβολή του μισθού. Αυτό είναι αποτέλεσμα του χαρακτήρα της εργασιακής σχέσεως ως αμφοτεροβαρούς ανταλλακτικής¹⁰.

Κατά τη διάρκεια της απεργίας τα υπόλοιπα δικαιώματα και υποχρεώσεις των μερών δεν επηρεάζονται. Έτσι η υποχρέωση πίστωσης και εχεμύθειας παραμένει ενώ ο χρόνος της απεργίας θεωρείται χρόνος πραγματικής υπηρεσίας.

10. Αλέξανδρος Καρακατσάνης Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο Σελ. 268

Συνέπειες παράνομης απεργίας

Ο μισθωτός που μετέχει σε παράνομη απεργία παραβαίνει την υποχρέωση παροχής εργασίας και η απουσία του είναι νομικά αυθαίρετη. Ο χρόνος συμμετοχής του σε παράνομη απεργία δεν προσμετράται στο χρόνο υπηρεσίας και ενδεχόμενα να υποχρεωθεί να αποκαταστήσει συγκεκριμένες ζημιές που προκάλεσε στον εργοδότη η απουσία του. Σε αντίθεση με το τι ισχύει στη νόμιμη απεργία, στην παράνομη τα δικαιώματα των μισθωτών δεν διατηρούνται.

Αφού η συμμετοχή σε παράνομη απεργία χαρακτηρίζεται ως αυθαίρετη απουσία, είναι δυνατόν ανάλογα με τη διάρκεια και τις συνθήκες που τη συνοδεύουν να θεωρηθεί ως σιωπηρή καταγγελία από την πλευρά του μισθωτού. Ακόμη ο εργοδότης μπορεί να καταγγείλει τις σχέσεις εργασίας των απεργών, με την προϋπόθεση ότι το δικαίωμα του δεν θα ασκείται καταχρηστικά. Σε σύμβαση ορισμένου χρόνου, η συμμετοχή σε παράνομη απεργία μπορεί να αποτελέσει σπουδαίο λόγο καταγγελίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

Ανταπεργία

Ανταπεργία (lockout) είναι το αντιστάθμισμα της απεργίας από την εργοδοτική πλευρά.¹¹

Σύμφωνα με αυτήν ο εργοδότης αρνείται να δεχτεί πρόσκαιρα τις υπηρεσίες των μισθωτών με σκοπό να ασκήσει πίεση στην εργατική πλευρά.

Με το άρθρο 22 του ν. 1264/1982 η ανταπεργία απαγορεύεται. Η απαγόρευση είναι γενική και δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση, ακόμα ούτε και ως αμυντική. Αξίζει να σημειωθεί ότι την ανταπεργία δεν την αποκλείει το Σύνταγμα αλλά ούτε την κατοχυρώνει όπως το δικαίωμα της απεργίας.

11. ΔΑΓΤΟΓΛΟΥ Π.Δ. , Συνταγματικό Δίκαιο , Ατομικά Δικαιώματα Β΄ σελ 1007

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η απεργία αποτελεί συλλογικό αγωνιστικό μέσο ασκήσεως πίεσεως προς την εργοδοτική πλευρά και αποσκοπεί στο να γίνουν αποδεκτοί οι επιθυμητοί όροι εργασίας. Τόσο η απεργία όσο και η συνδικαλιστική ελευθερία κατοχυρώνονται συνταγματικά με τα άρθρο 23 του Συντάγματος. Υπό προϋποθέσεις τίθενται περιορισμοί στο δικαίωμα της απεργίας, όπως για παράδειγμα η απαγόρευση που τίθεται στους δικαστικούς λειτουργούς και στους υπηρετούντες στο λιμενικό σώμα, στα σώματα ασφαλείας και στο λιμενικό σώμα. Εξαιρετική περίπτωση περιορισμού του δικαιώματος της απεργίας αποτελεί το άρθρο 48 του Συντάγματος. Συνταγματικώς προστατευόμενη απεργία είναι μόνο αυτή που κείται εντός του γράμματος και των προϋποθέσεων των συνταγματικών διατάξεων που τη θεμελιώνουν ως συνταγματικό δικαίωμα.

Αντιθέτως, συλλογικά αγωνιστικά μέτρα από την πλευρά των εργοδοτών όπως η ανταπεργία δεν κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Απεργία καλείται η συλλογική αποχή των μισθωτών από την εργασία και κηρύσσεται από τις νόμιμα συσταθείσες συνδικαλιστικές οργανώσεις.

Η απεργία αποτελεί θεσμό του συλλογικού εργατικού Δικαίου που σκοπός του είναι η διαφύλαξη και η προαγωγή των συμφερόντων των μισθωτών. Το δικαίωμα της απεργίας τυγχάνει συνταγματικής κατοχύρωσης(Σ. άρθρο 23) και αυτό είναι αποτέλεσμα των αγώνων που έδωσαν οι εργάτες στο πέρασμα των χρόνων. Το Σύνταγμα νομιμοποιεί τις απεργίες που διεξάγονται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θέτει και απαγορεύει την καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος αυτού. Κατά τη διάρκεια της απεργίας δεν λύνεται η σύμβαση εργασίας αλλά αναστέλλεται. Η συμμετοχή μισθωτού σε νόμιμη απεργία δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να θεωρηθεί ως σιωπηρή καταγγελία της συμβάσεως εργασίας. Για όσο χρόνο διαρκεί η απεργία ο μισθωτός απαλλάσσεται από την υποχρέωση παροχής εργασίας και ο εργοδότης αντίστοιχα από την καταβολή του μισθού. Τα

υπόλοιπα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις των μερών που προκύπτουν από τη σύμβαση εργασίας, όπως η υποχρέωση πίστης και εχεμύθειας ή και άλλες ειδικότερες υποχρεώσεις, δεν επηρεάζονται και παραμένουν ενεργές.

ΛΗΜΜΑΤΑ-ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Συλλογικό εργατικό δίκαιο, εργασιακή σχέση, εξαρτημένη εργασία, νόμιμη και παράνομη απεργία, εργαζόμενοι, εργοδότες, αποχή από την εργασία, συλλογικός αγώνας, συνδικαλιστικές οργανώσεις, συνδικαλιστική ελευθερία.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αλέξανδρος Καρακατσάνης Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο

Τρίτη Έκδοση Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα 1992

Δαγτόγλου Π.Δ , Συνταγματικό Δίκαιο, Ατομικά Δικαιώματα

Β' Δεύτερη Αναθεωρημένη Έκδοση, Εκδόσεις Αντ.

Σάκκουλα

Δημητρόπουλος Α. Συνταγματικά Δικαιώματα Γενικό Μέρος
Τόμος Γ Ημίτομος Ι

Δημητρόπουλος Α. Συνταγματικά Δικαιώματα, Ειδικό

Μέρος, Παραδόσεις Συνταγματικού Δικαίου τόμος ΙΙΙ

Ημίτομος Β' Έκδοση Αθήνα 2005

Λεβέντης Γ., Συλλογικό Εργατικό Δίκαιο, Σάκκουλας,

Αθήνα 1992

Γαρδίκας, Το δικαίωμα της απεργίας σε σχέση με το άρθρο

48 του Συντάγματος, ΕΕΔ 44.745

Γιάννης Ληξουριώτης, Ο σκοπός του δικαιώματος της

Απεργίας

Καλομοίρης, Βασικές έννοιες του Ελληνικού Εργατικού

Δικαίου

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Απεργία Ο.Τ.Ο.Ε, Μον. Πρωτοδ. Αθηνών 1012/1985,
ΠρωτΑθ. 1290/1984, γενική ρήτρα άρθρου 281 ΑΚ ως
κριτήριο για την καταχρηστική άσκηση του δικαιώματος της
απεργίας, ΠρωτΑθ 2887/1985, ΕφΑθ. 14410/88 ΔΕΝ
46.1021, Μον. Πρωτ Θεσσαλονίκης 4905/1982 Βιομηχανία
πλεκτών Θέρμης, Πρωτ. Αθ. 1067/1985, ΕΕργΔ 1985
ΕφΑθ. 1702/1985, ΕφΑθ 9477/1983, Μον. Πρωτ. Πειρ.
827/1983, Απεργία Συνδικαλιστικής Οργάνωσης ΑΠ
1292/1983, Εφ. Αθ. 8092/1983, Μον. Πρωτ.
Αθ. 714/1983 Τράπεζα Κοντινεντάλ, Εφ. Θεσσαλονίκης
598/1983,